

Jiří Bruml

Petra Hypšová, Šárka Bartáková, Tomáš Horáček, ,
Patrik Štěpánek, Petr Augusta, Eliška Horáková, Pavel
Prokůpek, Lucie Joklová

Psal se den 3.8.1942, pro většinu obyvatel to byl krásný sluneční den plný radosti a zábavy. Pro mne a také pro další Židovské obyvatele, to však byl další den strachu a nejistoty, jelikož dnešek byl dnem, kdy má z Prahy odjet jeden z dalších transportů do Terezína, jeho název je AAw 830. Na shromaždišti u Veletržního paláce přicházeli první lidé. Mladí, staří, muži, ženy dokonce i děti. I já byl součástí davu, který se pomalu, ale jistě zvětšoval. Viděl jsem jak některé děti pláčou, jak lidé mezi sebou rozprávějí o tom, co se s nimi bude dít, proč tak najednou, ale taky některé, na kterých bylo vidět, že asi tuší, co se děje. Spojovalo nás jediné a to náš ubohý Židovský původ. Z ničeho nic k nám začali přistupovat pracovníci ŽNO (Židovská národní obec) a vybírali od nás klíče od bytů, majetková příznání, peníze a další cennosti. Mnoho lidí se bránilo, některé matky plakaly a prosily, dokonce i moje maminka, jindy tak sebevědomá a veselá žena, která by si nikdy před chlapem nedokázala kleknout na kolena a prosit, to teď udělala. Když sem viděl, jak jen klečí před nějakým pánem, co po ní chtěl veškeré cennosti, dokonce i klíče od bytu, vechno mi to slzy do očí. Na maminky prosebný a tak zarmoucený pohled asi nikdy nezapomenu. Těchto pár minut mi připadalo jako věčnost, jako nekonečně dlouhá doba, kterou já společně s dalšími lidmi musíme překonat, když v tom najednou uslyšíme povel, že se máme všichni přesunout na nádraží Praha - Bubny, odkud nás má zavést transport do Bohušovic nad Ohří a následně do

Terezína. Podle rozkazu se všichni řadí a vydávají se na cestu a za nějakou dobu nastupují do vlaku. Průvod jde tiše městem, jen jsou slyšet nějaké nadávky a urážky, ale my se nesmíme bránit, nesmíme nějak vzdorovat. Jdu po boku své maminky, která jen mlčky kráčí a její modré oči pozorují jediný bod – zem, po které nyní procházíme. V hlavě mám nesčetně mnoho otázek, mezi něž patří takové ty všeobecné, co si zde říká asi každý : „ Proč, proč se tohle děje zrovna nám?“ „Kam nás to vedou, co s námi teď bude dál?“

Najednou před sebou uvidím velkou budovu, budovu nádraží. Už je slyšet rachot příjíždějícího vlaku, který nás má zavést do Bohušovic. Lidé se pomalu začínají řadit a nastupovat do vlaku. Pořád se musím dívat kolem sebe, zda neuvidím nějakého známého, ale nic, jen mnoho lidí, ze kterých číší jen strach a nejistota. Konečně jsme nastoupili a já už cítím tlak, který signalizuje, že se vlak už pomalu rozjíždí. Cesta probíhá poměrně rychle a tiše. Každý je ponořen do svých myšlenek a pocitů. Já také jen mlčky sedím u okénka a pozoruji krajinu, která se tak vesele míjí s dalším kusem přírody. Je mi strašně, myslím na své kamarády, kteří si teď určitě hrají, radují se, ale hlavně se nemusí obávat toho, co je čeká v dalších dnech. Z mých myšlenek mě vytrhlo prudké cuknutí a posléze definitivní zastavení vlaku. „Vystupujte!!!“, toť povel, který následoval. Všichni byli jako zhyponotizovaní, okamžitě se zvedli a dali do pohybu, jak loutky, které něčí ruka ovládá. Dokonce i muži, u kterých by se dalo předpokládat, že projeví známku nějakého odporu, se jen mlčky zvedli a vystoupili. Zřízenci nás ihned kontrolují, zda jsme všichni, abychom mohli vyrazit na cestu do 3 kilometry vzdáleného Terezína.

Po kontrole jsme se pomalu začali přesouvat nejprve po kamenné cestě, která po nějakou dobu přecházela na polní, na níž byly vidět stopy a prošlapané kouty těch, kteří byli transportováni před námi. Už se pomalu stmívalo, cítil jsem jen letní vánek, který kolem mne proletoval a šeptal jakousi písničku. Nevydržel jsem pohled na mou maminku a další lidi a rozplakal jsem se. Nechtěl jsem brečet, nechtěl jsem, aby na mě bylo vidět to, že mám strach, nechtěl jsem ...

Z ničeho nic před sebou vidím bránu Terezína. „Teď už není cesty zpět, většina z nás se odsud už nikdy nevrátí.“, tahle věta mi vyrazila dech. Slyšel jsem jí od nějaké starší paní, na které bylo vidět, že asi ví, o co se jedná. To byla poslední kapka, kterou jsem snesl. Už jsem nechtěl dál brečet a podřizovat se svému strachu, řekl jsem si: „DOST!“, musím to zvládnout, přece nemůžu skončit už ve 13 letech. „Zvládnou to, pro svou maminku, dokážu to!“, tuhle větu jsem si opakoval až do té doby, dokavad' nebyl slyšet povel: „

Stát! Nyní budete rozděleni do skupin a později odvedeni na místo vašeho nového ‚bydliště‘“. Společně se skupinou kluků jsme odvedeni se zřízenci Českých četníků k Domovu 1 - objektu L417, což bude odteď mým novým domovem. Celou cestu se otáčím, kde je asi teď moje maminka, proč nemohu být s ní? Kluci, kteří budou se mnou bydlet, jdou mlčky za sebou,nejspíš také přemýšlí o svém osudu.(...)

Za pár minut jsme se dostali k budově, která nesla název Domov 1, v němž se nacházel objekt L417, místo, kde budu já a několik kluků bydlet. Zde nám četníci dali pár příkazů a poslali nás dovnitř. Když sem vešel do dveří, uviděl jsem před sebou spoustu kavalců, některé byly prázdné a na jiných seděli kluci, kteří sem byli transportováni dříve. Nejprve jsem se rozhlížel kolem sebe a hledal místo, kam bych si mohl lehnout a konečně si trochu odpočinout. Došel jsem k jednomu kavalcovi, na němž seděl jeden kluk, který vypadal docela sympaticky. „Ahoj, já jsem Jirka, ten kavalec nad tebou je volný?“ ,zeptal jsem se. „Ahoj, já jsem Honza, jo určitě, myslím, že tady nikdo neleží.“ „Děkuju.“ ,odpověděl jsem mu. Chvilku jsem si s Honzou povídal a dozvěděl jsem se něco z každodenního života zde, v Terezíně. Prý je každý den vybráno 40 kluků z každého domova, z jedničky i pětky a chodí dělat různé práce v ghettu například pracovat na zelinářské zahradě, tzv. na Šance a mnoho dalších věcí.

Byl jsem velice unaven, a tak jsem si jen vyčerpaně lehl na kavalec. I přes mou únavu jsem pořád nemohl usnout, stále jsem před sebou viděl veškeré události, co se staly. Stále jsem se vracel myšlenkami k tomu, co se stalo. Ale přesto se našla jedna jediná myšlenka, která mi alespoň trochu vyčarovala úsměv na tváři a to ta, že jsem si zde našel prozatím jednoho kamaráda a podle jeho vyprávění to zde prý není zas tak špatné. „Musím to tady nějak zvládnout, už pro svou maminku.“ Tuhle větu jsem si řekl v duchu asi třikrát, ale poté už byla síla spánku silnější a já se konečně ponořil do říše snů. Kdoví, co přinesou další dny....

„Vstávejte!!“ Tento povel mě probudil asi o půl sedmé. Sedl jsem si na postel a protahoval se, kluci kolem mě už byli také vzhůru, někteří seděli na kavalci, jiní se ještě snažili odpočívat. Najednou ke mně přistoupil jeden kluk a povídá: „Ahoj, já jsem Jirka, ale všichni mi říkají Kurt. Ty jsi včera přijel vid?“ „Ahoj, já jsem také Jirka, ano včera jsem přijel,“ odpověděl jsem. Od Kurta jsem se dozvěděl, že si zde kluci založili jakousi samosprávu, která nesla název Republika Škid. Chtěl jsem se ještě na něco zeptat, ale to už jsme se museli jít umýt. Teklo hrozně málo vody a navíc byla strašně studená, ale mohl jsem být rád, že je tu alespoň něco. Když jsme se všichni umyli, následoval úklid kavalců. Poté byly rozděleny služby, kdo co bude dělat – úklid na chodbě, v místnostech, WC nebo dozor. Konečně bylo všechno rozdělené a my se vydali na snídani. Šel jsem společně s Honzou a ten mě po cestě obeznamoval s tím, co nás bude po snídani čekat a podobně. Jsem velice rád, že jsem si tu našel kamaráda, který mi ochotně pomáhá.

Dny plynuly jako voda a já se pomalu seznamoval s tím, jak to tady vlastně funguje a našel jsem si spoustu kamarádů. Sice mě někdy pronásledovaly myšlenky o tom, co bude dál a jak to vlastně všechno skončí, ale již nebyly tak časté, jako první dny, jsem za to velmi rád. Začal jsem chodit i do školy, byla to úplně normální třída, která měla jednu velkou výjimku. Díky nedostatku místa probíhalo vyučování na půdě, jelikož tam nehrozilo takové nebezpečí, že nás chytanou SS-áci, což by byl velký problém, protože vyučování muselo být přísně utajované. Kdykoli, když se vyučovalo tak držel nějaký chlapec hlídku u dveří a pokaždé, když hrozila kontrola SS-áků, museli jsme předstírat například úklid. Z předmětů se vyučovalo úplně stejně jako v obecných školách, matematika, dějepis, zeměpis a nepovinná byla hebrejšтина. Psali jsme i různé vědomostní testy. Bylo to docela zábavné. Jednou u nás probíhala zkouška inteligence, které se zúčastnilo 33 hochů. Kladeno bylo 100 otázek z různých oborů. Já získal 73 bodů a byl jsem na sebe právem pyšný. I kluci mi tleskali a říkali, že jsem chytrý. Měl jsem z toho obrovskou radost.

Uplynulo pár měsíců a já si zvykl na život v terezínském ghettu. Mnohokrát jsem to neměl snadné. Nevím, čím to bylo způsobeno, ale přišlo mi, že jsem strašný smolař. Jednoho dne se mi stala strašně nepříjemná událost. Když jsem ještě bydlel na Hamburských kasárnách, tak jsme se chodili každé ráno s klukama mýt k pumpě. Obvykle nás stálo asi 50 ve frontě a čekalo, než na nás dojde řada. Konečně jsem se dočkal, a tak jsem se celý namydličil, ale v tu ránu přestala téct voda. Kluci se mi začali smát a já musel zůstat od mýdla. Od té doby mi kluci začali říkat Untám, nevím proč, zda to bylo mou nešikovností a nebo jen tak. Jednu chvíli jsem si začínal myslet, že takovou smůlu jako mám já, už nemůže mít nikdo. Bylo to myslím před třemi dny, kdy jsem vstal a omylem převrhl kbelík s kávou. Honza mi poradil, ať skočím najít hadr a rychle to utřu, než si toho někdo všimne. Vydal jsem se tedy do umývárny, ale hadr nikde nebyl. Nevím, jak dlouho mi hledání zabralo, jen vím, že když jsem ho konečně našel, káva už byla suchá, tudíž nešla setřít. Rozhodl jsem se, že zajdu do umývárny a tam si alespoň smočím prsty, jenže jsem si nevšiml nádoby se smetím a samozřejmě jsem do ní šlápl. „Proč jen musím být takový nešika!“ ,povzdechl jsem si. „Co to tu proboha vyvádíš?!“ , řekl Ríša, můj vychovatel.

Snažil jsem se z toho nějak vykrotit, ale bylo vidět, že to na Ríšu nezabírá. Nejprve vypadal našťavaně a chvílemi mně i pokáral, že si mám dávat větší pozor, ale po nějakých deseti minutách se konečně usmál a řekl: „ No dobře, tohle se může stát každému z nás, ale přeci jenom už si dávej větší pozor.“ Byl jsem velmi rád, že na mě Ríša nebyl našťavaný, jelikož jsem ho bral jako svůj vzor a velice by mne mrzelo, kdyby z toho vyvodil nějaké důsledky, že jsem to třeba udělal naschvál nebo tak něco.

Za pár dní se na mé smolné příhody zapomnělo. Už se mi ani kluci, především ti hloupější, neposmívali, popřípadě nepošklebovali. Líbilo se mi, že jsem se stal členem Republiky Škid, neboť jsem si připadal poctěn, že opět někam zapadám, že i v dnešní nelehké době.

(Republika Škid byla kolektivem kluků z Domova 1, objektu L417-ky, na který byli velice hrdí. Jejich vychovatel a učitel Walter tam později založil samosprávu, v rámci níž se kluci podíleli na organizaci svého života v ghettu,

ale také se učili si vzájemně pomáhat, být

k sobě tolerantními a učit se navzájem. Ke vzájemné pomoci se samozřejmě řadilo i nějaké to pokárání jelikož rčení: „Chybami se člověk učí.“, v sobě nese mnoho pravdy a ponaučení. Samospráva měla předsedu i radu a každý týden se konala „plenárka“, kde se všechny problémy probraly v kolektivu a pomohli se vzájemně vyřešit. Byla to taková větší rodina. V samosprávě si kluci dokonce vymysleli hymnu, byla velmi motivující, veselá a hlavně strašně chytlavá.

Kluci měli v této samosprávě dokonce zavedený i časopis, který nesl název VEDEM. Časopis byl skutečným zpravodajem denního života v ghettu a měl zavedenou i rubriku „Chvála a hana“ což byl takový výchovný článek. VEDEM měl také mnoho dalších článků a rubrik, některé byly i ilustrované. Kluci tam psali i různé básničky, nebo poznatky z jejich procházek po Terezíně. Ty se psaly do rubriky: Toulky Terezínem. VEDEM byl opravdový časopis měl dokonce svého šéfredaktora, kterým nebyl nikdo jiný než Petr Ginz.)

Pozn. autora

HYMNA REPUBLIKY ŠKID

Jaká bouře, jaká sláva
na jedniče jásá lid
ožila tam samospráva
žije republika Škid.

Nám je každý člověk
bratrem
ať je křesťan nebo žid
my jdeme svorně pod
prapory
chlapců republiky
Škid

My se nikomu nedáme
kdo by nás chtěl
urazit
pracovat my
přísaháme
pro čest republiky
Škid.

Měli jsme skvělého vychovatele, který se jmenoval Walter Eisinger. Nebral jsem ho jako obyčejného vychovatele, měl jsme ho velice rád, jako svého druhého otce. Byl to velice skvělý a rozumný muž, ale také úžasný vypravěč. Strašně rád jsem poslouchal jeho vyprávění o čemkoli.

Jeho historky z mládí a mnoho dalšího mě i ostatní kluky dokázaly rozesmát, ba i na chvíli zapomenout na krutost dnešní doby, za což jsme mu byli velice vděční. Žádný z kluků bychom si bývali nedovolili být na Waltera hrubí, nebo drzí. Byl pro nás vzorem, ale také úžasným přítelem, u kterého by nikdo nepochyboval o jeho věrnosti a podpoře. Vždy, když mě přepadla smutná nálada, nebo se mi stalo něco nepříjemného, byl to on, co mi pomohl a dobře poradil. Tím bych samozřejmě nechtěl nějak opomíjet mé další kamarády, kterých jsem tu měl opravdu spoustu.

Byl tu také kluk jménem Petr Ginz, byl to asi 14-ti letý hoch, ale na svůj věk velice nadaný a inteligentní. Všichni chlupci ho obdivovali, dokonce i Walter o něm několikrát prohlásil, že je to skvělý mladý muž. Petr byl šéfredaktorem časopisu VEDEM, jeho články, rubriky, úvahy a mnoho dalšího s čím do časopisu přispíval, bylo velmi krásně napsané. Vždycky jsem si přál alespoň jednou napsat tak dokonalý článek, jako měl on, avšak nikdy jsem nedosáhl takové úrovně psaní, abych se s ním mohl vyrovnat. Zároveň jsem mu ale nikdy nezáviděl, od Waltera jsem byl naučen, že závist není dobrá vlastnost, a že se k dobře a slušně vychovanému hochovi nehodí, tudíž mne nikdy nenapadlo ani pomyslet na to, že bych se snad mohl na Petra i na kohokoli jiného naštvat nebo snad urazit jen proto, že je v něčem lepší než já.

Byl zrovna podzim a já na sobě cítil, že se mnou něco není v pořádku. „Nejspíš na mě leze nějaká choroba.“ Myslel jsem si. I Walter mi říkal, že to nejspíš bude nějaká chřipka a tak něco, a že se z toho brzy dostanu. Jenže po nějakém čase mi začali řídnout vlasy a nakonec mi vypadaly. Zrovna nadšený jsem z toho nebyl, ale co se dalo dělat. Kluci mě i podpořili a ani se mi nesmáli s tím, že jsem holohlavý nebo něco na ten způsob. Většinou mne podporovali větou: „ To bude dobrý, zase se uzdravíš a všechno bude v pohodě.“ A měli pravdu, za nějaký čas jsem byl opět zdravý, ale ne na dlouho. Měl jsem asi období nějakých chorob, jelikož jsem byl každou chvíli nemocný. Někdy méně, někdy více, ale vždy jsem se z toho nějak dostal. Sice jsem už nevypadal tak jako před transportem, byl jsem o dost hubenější a cítil se slabším, i když to asi každý tady. Už jsme se s tím naučili vypořádat, naše těla si zvykla na zdejší poměry stravy a fyzické námahy. Nikdo už si nestěžoval, zjistili jsme, že to stejně nemá cenu. „ Proč se trápit něčím s čím stejně nic neuděláme?“ Tato věta mi byla motivací. Pokaždé, když jsem se cítil špatně a Prcek (*tak jsme přezdívali Waltera*) zrovna neměl čas, nebo byl zaneprázdňen něčím jiným, tak jsem si tuhle větu říkával.

Čas utíkal, měsíce a týdny plynuly a já tu pomalu přežil jeden rok. Sám jsem se divil, že jsem to tu vydržel tak dlouho. Nedá se říci, že bych se zde měl nějak špatně, ale přeci jenom: „Jak rád bych se chtěl vrátit domů k běžnému životu, ke svým kamarádům, které neshledal takový osud jako mne, ale hlavně ke svým rodičům.“ Věděl jsem však, že se mi tato přání nikdy nesplní, že už to nikdy nebude jako dřív, jako před rokem. Z mých myšlenek mě protrhlo až jakési mluvení, nejprve jsem nevěděl, kdo to na mne mluví a až po chvíli jsem si uvědomil, že nade-mnou stojí Walter a snaží se mi něco oznámit. „Jirko, prober se!“, to bylo jediné, co jsem slyšel. „Omlouvám se, už se to nikdy nebude opakovat.“, odpověděl jsem a cítil se velmi ponížene. Jak jsem se mohl takhle zapřemýšlet zrovna při hodině matematiky. Nejrady bych se v jednu chvíli neviděl, chtěl jsem se přeci alespoň v něčem podobat Petrovi, ale já si tady klidně nedávám pozor. „To by se Petrovi určitě nikdy nestalo a nejen Petrovi, ale i ostatním hochům, měl bych se za sebe stydět.“ Tato myšlenka mi stále běžela hlavou, jako stádo koní běžících po pláni. „Konec vyučování!“, oznámil Walter a všichni se v tichosti odebrali do pokoje. Jen mě stále obtěžovala ona myšlenka o mém chování při dnešní hodině. Rozhodl jsem se, že se Walterovi omluvím. Došel jsem tedy k němu a spustil jsem: „Já...chtěl bych se omluvit za mé dnešní chování, nechtěl jsem, aby to vypadalo, že jsem nedával pozor, pouze jsem se zamyslel. Je mi to velice líto.“ „Jirko, já asi vím, o čem si přemýšlel. Neboj, pro nikoho z nás to tady není lehké. Dnešní doba s sebou přináší mnoho nelehkých chvil a okamžiků, kdy se každý z nás vrátí myšlenkami do minulosti, kdy na každého z nás padne úzkost a kdy si každý z nás uvědomí, že už to nikdy nebude jako dřív, že už se to možná nikdy nezmění. Se všemi těmito nesnáze se ovšem musíme naučit vypořádat, naučit se je přežít. Víím, že je to teď pro tebe velmi složité, neboť je ti teprve 14 let a v tomto věku dokážeš být velmi zranitelný, nemyslím ani tak fyzicky, jako spíše po té psychické stránce. A proto bych ti chtěl dát jednu radu a to tuhle: Kdykoli se ti bude zdát, že už ti snad hůř být nemůže, stále si říkej, že nikdy nemůže být tak špatně, aby nemohlo být ještě hůř. Možná se ti teď tato věta bude zdát absolutní, ale věř mi, že se v ní skrývá mnoho pravdy. Tím bych pro dnešek skončil. Ale ještě něco, neboj se ani trochu se na tebe nezlobím, neboť jak jsem ti již před chvílí pověděl, chápu tě. Tak utíkej za kamarády a usmívej se. Ahoj.“ Nevěděl jsem, co na tato moudrá slova říci a tak jsem ze sebe dostal pouze poděkování. Walter si možná neuvědomuje, jak moc mi jeho slova pomohla, ale já vím, že jsem nic lepšího nemohl slyšet. V duchu jsem si jeho řeč neustále přehrával a stále více vnímal její význam. Dokonce jsem měl i lepší náladu, ale především se mi ulevilo, že se nemusím obávat toho, že je na mě Walter naštvaný. Rychle jsem běžel za kamarády a tím jsem definitivně ukončil moje chmurné myšlenky a opět jsem si začal užívat alespoň malých radostí, které mi byly poskytovány.

„Jaká bouře, jaká sláva, na jedničce jásá lid“ Všichni kluci tady zpívají židovskou hymnu, jen já pouze sedím a hledím do země. Už jsem ztratil veškerou naději v to, že se ještě někdy podívám domů, že ještě někdy spatřím své rodiče, své kamarády, že se zase někdy budu cítit, jako normální chlapec, kterého od ostatních nerozlišuje jeho původ, že zase jednou bude všechno jako dřív. Když tady teď vidím, jak si mé kamarády, které jsem za ten čas, co tu jsem poznal, jak některé z nich odváží transport neznámo kam a já se s nimi kolikrát nestihnu ani rozloučit, mě velice trápí. Každým dnem se sám sebe ptám, zda jednou nebudu já Ten další, Ten, jehož jméno bude vytištěné na papíře s názvem, každému jistě známý, názvem: TRANSPORTNÍ LISTINA!

Dny plynou čím dál tím pomaleji a já si připadám, že tu jsem snad sto let a přitom je to teprve druhý rok, co jsem tady v Terezíně. Píše se rok 1944, je zrovna březen. Slunce pomalu začíná hřát, stromy se zelenají, přichází jaro. Náš časopis je opět obohacen a několik článků, některé z rukou Petra, některé od jiných chlapců. I já mám na nějaké té rubrice svůj podíl. Pomalu listuji v jednom z již starších Vedem a pročítám si, co jsme všechno vymysleli, co my, jakožto chlapci z Republiky ŠKID složili a v duchu si zpívám naší hymnu. Je tak výbojná, plná energie, nadějí, radosti, ale nyní, když ji slyším v mé hlavě, je to pouhý text, pouhá melodie, nic už mi to neříká. Zavírám oči a pomalu se vracím do minulosti, konkrétněji do doby před 5 lety, když jsem si zrovna v tuhle dobu hrál s mými kamarády fotbal nebo hrál různé hry. Cítím, jak mi mé bledé tváře pomalu rudnou a z mých šedých očí pomalu, ale jistě začínají téct pramínky teplých, slaných slz. „NEBREČ! To, co sis tady za ty dva roky prožil, těch strašných chvil, které si viděl, toho utrpení a teď tě rozbere nějaké vzpomínky?“ Byť mi tato věta létala hlavou čím dál tím víc, nepomohlo to, sice jsem stále slýchal od maminky, tatínka i jiných dospělých, že chlapci přeci nebrečí, ale kdo by se v mé situaci nezachoval stejně? Víím, že je tu spousta kluků, které potkal stejný osud jako mě, víím, že už několik set lidí bylo z Terezína transportováno někam, bůhví kam. To všechno víím, ale bohužel s tím nemohu nic udělat. „Vzchop se!!“, tato věta v mé hlavě mě konečně probrala a já přestal brečet, co kdyby přišli nějakí kluci, co by si o mě pomysleli, že jsem jak malá holka a to bych rozhodně nechtěl. Vzal jsem si na sebe svůj kabát a vydal se ven za ostatními. Kluci zrovna hráli fotbal a tak jsem se okamžitě přidal. Po delší době, jsem se opět něčemu zasmál, sice můj smích netrval moc dlouho, ale i malá chvíle, dokáže udělat den hezčím. Fotbal jsme hráli asi hodinu a pak jsme museli vrátit. Po cestě k Domovu 1 jsem si povídal s klukama a zjistil jsem, že i jim se kolikrát velmi stýská, byl jsem rád, že i oni si někdy postesknu nad dnešní těžkou dobou. Když jsme se dostali na pokoj, šel jsem si okamžitě lehnout, abych se pořádně vyspal, přeci jenom, mám před sebou ještě několik dní.

Je květen a na dveřích opět visí papír, kde jsou jména těch, kteří budou transportováni. Šel jsem se podívat, ale před cedulí byl velký zástup lidí, stál jsem tedy v zadní části, když v tom najednou ke mně přišla nějaká žena a začala se mě ptát: „Jirko, jsi to ty?“ Když jsem zvedl oči, poznal jsem jí, moje maminka, moje milovaná maminka, kterou jsem tak dlouho neviděl. „Mami....“ „Jirko, jsem tak ráda, že tě konečně zase vidím, myslela jsem si, že už tě odvezli transportem nebo, že se ti snad stalo něco horšího.“ Měl jsem obrovskou radost, že opět můžu být alespoň na chvíli s mou maminkou, konečně jsem se zase cítil šťastným. Když zástup lidí pomalu opadl, šel jsem se

s maminkou na transportní listinu podívat. Projíždím prstem jména lidí, když v tom se můj ukazováček najednou zastaví na jednom místě. „Co se děje?“ Zeptala se mě maminka. „Mami, já Já jsem na tom seznamu.“ „To není možné, to nemůže být pravda!“ Odpověděla maminka a šla se sama přesvědčit, ale když i ona uviděla mé jméno a následně o pár míst pod ním i své jméno, rozbřečela se. „Vždyť jsme se teprve teď opět uviděli a nyní máme být transportováni? Proč?“ Nevěděl jsem, co mám dělat, jen jsem stál a koukal na ono místo na papíře. A transport je už zítra, 15. května.

Den, kterého jsem se tak bál nadešel, den transportu. Ani jsem se nestihl rozloučit se svými kamarády a už stojím před kolejemi a společně s ostatními vyhlížím vlak. Hledal jsem zde svou maminku, ale nikde jsem ji nenašel. Panoval zde strašný zmatek, lidé se tlačili, dozorcí na nás strašně křičeli, prostě nepopsatelný chaos. Po nástupu do vagonu jsem už přestal doufat úplně o všem. Beztak to nemá cenu, má víra v to, že mě čeká lepší osud, právě zmizela. Nevím proč, ale naplno jsem se oddal na pospas svému osudu. V jednom vagonu bylo strašně moc lidí, mačkali jsme se, nešlo najít vhodnou polohu na sezení, prostě to nešlo. Cesta byla nekonečná, přišlo mi, že snad jedeme celou věčnost, když v tom se najednou vlak s prudkým trhnutím zastavil a dveře vagonu se otevřely. Okamžitě se nás chopili dozorcí a začali nás oddělovat. Chtěl jsem se alespoň pokusit zaslechnout něco z rozhovoru dozorců, ale bohužel jsem jim nerozuměl. Byli jsme rozděleni na práce schopné a ženy s dětmi do 14 let. Co s námi mají v úmyslu, jsem si raději nedomýšlel, i když v koutku své duše jsem doufal, že se snad všechno v dobré obrátí.

Uběhlo pár dní a nastal červenec, z ničeho nic přišli dozorcí a řekli, že prý se všechny matky s dětmi mají odebrat za nimi. Se svou maminkou, se kterou jsem se zde v Osvětimi-Birkenau opět shledal, jsme se vydali za dozorcí a společně s námi další lidé. Došli jsme k velkým dveřím, u kterých jsme se museli svléknout do naha. Bylo to velice nepříjemné, ale prý jsme se měli jít pouze osprchovat, teda alespoň nám to dozorcí řekli. Dveře se otevřely a my vešli dovnitř....

DOSLOV:

Holocaust za 2. Světové války bylo období, které v naší historii zanechalo velkou černou stopu. Počty obětí, které se udávají, jsou čísla v milionech, je to nepředstavitelný úsek dějin, který má za následek nespočítatelně mnoho hrůzných okamžiků, které si lidé v té době museli prožít.

Bohužel jednou z obětí byl i hlavní hrdina našeho příběhu: Jiří Bruml. Tento mladý chlapec byl spolu se svou maminkou zavražděn v plynové komoře v Osvětimi. Byl to velký smolař a také jako smolař zemřel: v červenci 1944, což je pouze pár měsíců do osvobození.

